

"Cemîl-i Zülcelâlin bâki âyineleri ve sıfatlarının cilveleri ve hikmetli ef'âlinin vazifedar eserleri ve çok mânidar mektupları olması ve bâki bir âlemi taşıması..." Buranın geçtiği yerin izahını yapar mısınız?

"Bu Kâinat Sahibinin tezahür-ü rububiyetine ve sermedî ulûhiyetine ve nihayetsiz ihsanatına küllî bir ubûdiyet ve tanıttırmakla mukabele eden Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm, bu kâinatta güneşin lüzumu gibi elzemdir ki, nev-i beşerin üstad-ı ekberi ve büyük peygamberi (a.s.m.) ve Fahr-i Âlem ve كَلَامُكَ لَنَا نِعْمَةٌ عَظِيمَةٌ hitabına mazhar ve hakikat-i Muhammediyesi hem sebab-i hilkat-i âlem, hem neticesi ve en mükemmel meyvesi olduğu gibi, bu kâinatın hakikî kemâlâtı ve sermedî bir Cemîl-i Zülcelâlin bâki âyineleri ve sıfatlarının cilveleri ve hikmetli ef'âlinin vazifedar eserleri ve çok mânidar mektupları olması ve bâki bir âlemi taşıması ve bütün zîşuurların müştak oldukları bir dâr-ı saadet ve âhireti netice vermesi gibi hakikatleri, hakikat-ı Muhammediye (a.s.m.) ve risalet-i Ahmediye ile tahakkuk ettiğinden, nasıl bu kâinat onun risaletine gayet kuvvetli ve kat'î şehadet eder..."(1)

Bu paragrafı kısa pasajlar halinde şu şekilde özetleyebiliriz:

Peygamber Efendimiz (asm) Allah'ın isim ve sıfatlarına mazhar-ı azamdır, yani yaratılmışlar ve insanlar içinde tam ve en büyük bir aynadır. Allah bu ayna yüzü suyu hürmetine diğer varlıkları yaratmıştır.

Yine Peygamber Efendimiz (asm) varlıkların yaratılmasına sebep olduğu gibi, ahiret alemlerinin yaratılmasına da sebep olmuştur. Çünkü insanlığı, vesile olduğu hidayeti ile imana ve ibadete yönelten ve beka için külli bir dua ettirmeye sebep olan da odur. Yani ahiret alemleri Peygamber Efendimiz (asm)'in külli duasının bir sonucudur.

Kainatın gidişatı ve ahvali dikkatle inceliğinde, Peygamber Efendimiz (asm)'in nübüvvetinin hakkaniyeti ve gerekliliği anlaşılır. Çünkü kainatı okumak ve anlamak ancak onun getirdiği nur ile mümkündür. Işıksız eşya nasıl anlaşılıyor ise, onun nuru olmadan da kainat ve ahvali anlaşılmaz. Demek kainat onunla anlam kazanıyor; Allah onu kainata zaruri kılmış, çünkü ondan razı ve onu seviyor.

Peygamber Efendimiz (asm)'in Allah katındaki derece ve makamı da tek ve

benzersizdir. Çünkü o Allah'ın bütün ve isim ve sıfatlarına hem mazhar-ı azam hem amel ve ibadetçe en ileri hem bütün insanlığın yapmış olduğu iyilik ve ibadetler "**Sebep olan işleyen gibidir.**" kuralınca, onun amel defterine yazıldığı için, sevap noktasında da yetişilmezdir.

Peygamber Efendimiz (asm) kainat ağacının hem çekirdeği hem de en mükemmel meyvesidir. Çekirdeğidir, çünkü kainat onun nurundan yaratılmıştır; en mükemmel meyvesidir, çünkü o son peygamber ve son abd-i mümtazdır.

(1) bk. [Sualar, On Beşinci Şua.](#)